

**d**ana 24. listopada 2018. godine održana je Središnja konferencija o zelenoj gradnji i održivom razvoju u Esplanade Zagreb hotelu, u organizaciji Hrvatskog savjeta za zelenu gradnju.

Konferencija je okupila oko 300 sudionika koji se bave zelenom ekonomijom, održivom gradnjom i prometom, zelenom energijom i održivim razvojem. Održano je osam panela na kojima je sudjelovalo više od 50 predavača iz različitih sektora. Konferenciju je institucionalno podržao velik broj ministarstava, a partneri su bili Hrvatska udruga proizvođača toplinsko-fasadičnih sustava te Hrvatska udruga energetskih certifikatora. U sklopu konferencije održan je i tradicionalni 11. Hrvatski forum o održivoj gradnji, koji dugi niz godina organizira tvrtka Holcim u suradnji sa Građevinskim fakultetom Zagreb.

Cilj ove konferencije je da postane središnjim godišnjim okupljanjem svih onih koji se bave zelenom gradnjom i održivom razvojem.

Kao jedan od glavnih predavača konferencije bio je i gospodin Steven Beckers, vrhunski stručnjak u području kružnog gospodarstva, a mi smo iskoristili priliku za razgovor s njime.

#### **PREPREKE ZELENOJ GRADNJI**

*Kao glavne prepreke sustavnoj zelenoj gradnji u Hrvatskoj često se navodi nedovoljna informiranost o prednostima takve gradnje, slaba prepoznatljivost certifikata zelene gradnje na tržištu, nedostatak integriranog pristupa projektu, zahtjevna papirologija za poticaje, predrasude o isplativosti takve gradnje. Na koji način možemo nadići ova ograničenja i što bismo trebali promjeniti kako bismo ostvarili veći broj takvih građevina?*

– Radi se o fenomenu koji nije prisutan samo u Hrvatskoj, već i općenito. Zelene građevine ne bi trebale biti skuplje, a ako i jesu, trebale bi imati i bolje performanse. Kada građevina postane korisna, u obzir se trebaju uzeti posebni povrati. Ako je njezin prostor fleksibilan, građevina bi trebala biti amortizirana tijekom dužeg vremenskog perioda za razliku od onog uobičajenog za nekretnine. Financiranja se već okreću dugoročnim povratima i raspodjeli amortizacije. Ono što odskače je potreba investitora za brzom dobiti, a kao i u mnogim drugim djelatnostima, i ovdje postoji pomak prema širem shvaćanju toga što je profit. Uobičajena građevina brzo gubi svoju vrijednost ako se potražnja okreće novim vrijednostima i vrijeme je da to shvatimo.



**Steven Beckers, stručnjak za područje kružnog gospodarstva za gzd magazin:**

# Nema alternative zelenoj gradnji

**Autor:** Nataša Rožić

#### **POVEĆATI POZITIVAN UTJECAJ**

*Razvili ste globalni pristup održivosti u arhitekturi i urbanom planiranju temeljen na C2C (Od kolijevke do kolijevke) principima. Možete li nam objasniti tu paradigmu i njezinu konkretnu primjenu u zelenom građevinskom projektu?*

– C2C je motor kružne ekonomije, razvijen kao paradigma promjene i pokretač ekonomije od strane Williama McDonougha i Michaela Braungarta. Ako uzmemos u obzir ljudsku evoluciju i ograničenja našeg planeta, umnožavanje našeg pozitivnog utjecaja ili otiska je ono što omogućuje održivi razvoj u svakom području djelovanja. Ovakav način razmišljanja trebao je biti primjenjen još u posljednjih 150 godina industrijalizacije, ali opet, čini se kao da još uvijek nismo shvatili da imamo samo jedan planet s kojim se možemo igrati. Građevine su najveći potrošači sirovina i ako ih radije tretiramo kao rezervoare sirovina sigurnih za budućnost nego kao neizbjježan otpad, onda imamo mogućnost stvarati gradove koji odgovaraju potrebama rastuće ljudske populacije. Umjesto rušenja treba rekonstruirati.

*S obzirom na Vaše međunarodno iskustvo u primjeni C2C pristupa, gdje ste se susreli s najuspješnijim primjerima suradnje s privatnim/javnim sektorom na provedbi zelenih građevinskih projekata?*

– Jedan od najvećih uspjeha je ujedno i

manje poznat jer nije toliko razglašen. Radi se o obnovi 8000 m<sup>2</sup> velikoj zgradi u belgijskom Genvalu. Svi su bili uvjereni kako zgrada treba biti srušena do temelja, ali je našim naporima, udruženim s arhitektima iz Synergy Internationala i velikim pobornikom C2C paradigmе Fredericom Blaom, 95 posto postojeće građevine sačuvano i unaprijedeno u jedan reprezentativan prostor za ured. Najbolja referenca u Europi je svakako Park 2020 Delta Developmenta u Amsterdamu. Trenutačni projekti dozvoljavaju značajne izmjene na puno većim građevinama, neboderima i četvrtima, ali su oni u tijeku i još uvijek su povjerljivi.

*Dio Vašeg djelovanja usmjerjen je na iznalaženje rješenja za urbanu proizvodnju hrane i to u vidu stakleničkih farmi u gradovima. Kakvo je Vaše iskustvo u razvijanju takvih farmi?*

– Sa svojom tvrtkom BIGH razvili smo najveću i najučinkovitiju urbanu farmu današnjice temeljenu na akvaponskom sustavu uzgoja, pri čemu smo joj pristupili s građevinske i agrikultурne strane. Energija, voda, materijali i radna uporaba su u simbiozi s gradom. Rezultat je nešto posve jedinstveno i primjenjivo svugdje: zdrava i čista proizvodnja hrane koja uključuje odličnu ribu, povrće i voće.

#### **INOVATIVAN PRISTUP**

*U jednom ste intervjuu kazali kako Vas kolege u početku nisu ozbiljno shvaćale te kako su neki od Vaših projekata znali biti odbijeni jer su daleko ispred svojeg vremena. Što Vas motivira i nadahnjuje u Vašem inovativnom pristupu arhitekturi?*

– Biti prvi u nečemu je uvijek zahtjevno, ali i nagrađujuće. Ponekad je potrebno pasti, ponovno krenuti i postići još više. To je priča mog života. Kada branite svoje ideje rađa se određeno povjerenje. Čak i kada neki ljudi ne razumiju te ideje, dosta je onih koji drukčije razmišljaju.

*Kako prema vašem mišljenju izgleda budućnost zelene gradnje? Koji su to najveći izazovi razvoju ove industrije? Hoće li „zeleno“ razmišljanje postati standard ne samo u načinu građenja, već i u kulturni življenju?*

– To je kao da me pitate postoji li alternativa zelenoj gradnji. Odgovor je: Ne postoji, ali se još puno toga treba otkriti kao što se i još dosta ljudi u to mora uvjeriti. Kad bismo prestali izabirati sebične i beskorisne pojedince na čelo država u svijetu, sve bi išlo mnogo brže.